

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠ 527	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο και 7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικά ζητήματα στις σπουδές επιτέλεσης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου-Γενικών Γνώσεων-Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Επιστημονικές Περιοχές: Σπουδές Επιτέλεσης και Γραφή, Κοινωνική Ανθρωπολογία		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση:

1. να κατανοούν βασικές ανθρωπολογικές και φιλοσοφικές προσεγγίσεις του πένθους και του θρήνου
2. να αναγνωρίζουν και να αναλύουν κριτικά τελετουργικές, ακτιβιστικές και καλλιτεχνικές επιτελέσεις
3. να εξετάζουν (μέσω βιβλιογραφικής, αρχειακής, επιτόπιας και καλλιτεχνικής) έρευνας ενσώματες εκφάνσεις της θρησκείας, της τέχνης και της πολιτικής
4. να εφαρμόζουν πρακτικές επιτέλεσης και γραφής για τη δημιουργία των προσωπικών τους καλλιτεχνικών projects

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί στην καλλιέργεια των παρακάτω ικανοτήτων:

- Αναζήτηση, ανάλυση, σύνθεση και κριτικός σχολιασμός ερευνητικών δεδομένων σε διεθνές διεπιστημονικό περιβάλλον και με τη χρήση των νέων τεχνολογιών.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία, συνεργασία, ανταλλαγή απόψεων, διάλογος.
- Παραγωγή καινοτόμων ερευνητικών ή/και καλλιτεχνικών ιδεών.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα (σεξουαλική, εθνοτική, θρησκευτική κ.α.) και ευαισθησία σε ζητήματα φύλου, φυλής, αρτιμέλειας κ.α.
- Άσκηση κριτικής και δυνατότητα αναστοχασμού.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής (παραγωγικής και επαγωγικής) σκέψης
- Ανάπτυξη και κινητοποίηση της φαντασίας και της δημιουργικότητας μέσω της συγγραφικών και επιτελεστικών πρακτικών
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων προφορικής παρουσίασης και επικοινωνίας
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων επεξεργασίας δεδομένων και πληροφοριών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ειδικά Ζητήματα στις Σπουδές Επιτέλεσης: Το σεμιναριακό αυτό μάθημα οργανώνεται κάθε χρόνο γύρω από ένα διαφορετικό ερευνητικό ερώτημα και θεματική με βάση τη θεωρία και την πρακτική της επιτέλεσης (βλ. ενδεικτικά: «επιτέλεση, φύλο και σεξουαλικότητα», «επιτέλεση, πένθος και θρήνος», «επιτέλεση και πολιτική», «επιτέλεση, χώρος και ποιητική»). Στο τρέχον ακαδημαϊκό έτος, ο ειδικός τίτλος του μαθήματος είναι **«Επιτελώντας το θρήνο: τελετουργία, τέχνη και πολιτική»**. Το μάθημα επικεντρώνεται στην ποιητική, φωνητική και ενσώματη επιτέλεση του θρήνου. Μέσα από παραδείγματα από διαφορετικά ιστορικά και πολιτισμικά συγκείμενα και με έμφαση στον ευρύτερο χώρο της Μεσογείου και της Βαλκανικής, ιχνηλατούνται οι πολλαπλές γενεαλογίες των θρηνητικών τελετουργιών, καθώς και οι εικαστικές και λογοτεχνικές τους αναπαραστάσεις. Ακολουθώντας κλασικές ανθρωπολογικές αναλύσεις, ο θρήνος αναδεικνύεται τόσο ως χρέος, όσο και ως πρακτική αντίστασης. Υπογραμμίζεται η σύνδεσή του με τα σώματα και τις φωνές των γυναικών, σε αντίθεση με την ανδρική πολιτική, νομική, θρησκευτική, ή/και ιατρική εξουσία (Alexiou, Logaux, Seremetakis). Διερευνώνται ακόμη ο μετατοπίσεις και μεταμορφώσεις των θρηνητικών τελετουργιών σε σύγχρονες συνθήκες αναγκαστικού εκτοπισμού και μετανάστευσης, καθώς και η διαμεσολάβησή τους από τα Μ.Μ.Ε. Ταυτόχρονα, το σεμινάριο εστιάζει στις πολιτικές διαστάσεις των θρηνητικών επιτελέσεων. Με άξονα το κάλεσμα για «πένθος και πολιτική στράτευση» (Crimp) και την έννοια του «αγωνιστικού πένθους» (Athanasiou), μελετώνται οι ακτιβιστικές και καλλιτεχνικές επιτελέσεις που αφορούν σε ζητήματα ιεραρχίας του θρήνου και απένθητων ζώων (Butler). Σε αυτό το πλαίσιο, και αντλώντας παραδείγματα από τις επανεγγραφές της Αντιγόνης όπως διαμορφώνονται στην τέχνη και τον ακτιβισμό σήμερα, εξετάζονται περιπτώσεις που αφορούν σε ένα ευρύ φάσμα της πρόσφατης και σύγχρονης πραγματικότητας: από τον «υγρό τάφο» της Μεσογείου των προσφυγικών κρίσεων, μέχρι τους/τις desaparecid@s της Λατινικής Αμερικής. Αποσταθεροποιώντας την θρηνητική επιτέλεση από παραδοσιακούς δεσμούς συγγένειας, διερευνώνται επίσης επιτελέσεις θρήνου από κούηρ καλλιτέχνες-ιδες και κοινότητες. Τέλος, η θεωρητική μελέτη συνδυάζεται με πρακτικές εφαρμογές στις οποίες οι φοιτητές και οι φοιτήτριες καλούνται να επεξεργαστούν καλλιτεχνικά το ζήτημα της απώλειας και να

δημιουργήσουν τις δικές τους θρηνητικές επιτελέσεις με εργαλεία το σώμα, τη φωνή και τη γραφή.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο Εξ αποστάσεως εκπαίδευση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στην Διδασκαλία και την Επικοινωνία με φοιτητές-τριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	50
	Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	25
	Αυτόνομη Μελέτη	25
	Καλλιτεχνική δημιουργία (project)	25
	Συγγραφή γραπτής εργασίας	25
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Αξιολόγηση: Συμμετοχή: 25% Προφορική παρουσίαση: 25% Καλλιτεχνική δημιουργία (project): 25% Γραπτή εργασία: 25%	

5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Alexiou, Margaret, *Ο Τελετουργικός Θρήνος στην Ελληνική Παράδοση*, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 2008.

Gail Holst-Warhaft, *Επικίνδυνες Φωνές: Γυναικεία Μοιρολόγια και Ελληνική Λογοτεχνία*, Αθήνα: Δωδώνη 2022.

Μακρυνιώτη, Δήμητρα, *Περί Θανάτου: Η Πολιτική Διαχείριση της Θνητότητας*, Αθήνα: Νήσος 2008.

Μπάτλερ, Τζούντιθ, *Ευάλωτη Ζωή: Οι Δυνάμεις του Πένθους και της Βίας*, Αθήνα: Νήσος 2009.

Σερεμετάκη, Νάντια Κ. *Η Τελευταία Λέξη στις Ευρώπης τα Άκρα: Δι-αίσθηση, Θάνατος, Γυναίκες*, Αθήνα: Πεδίο 2017.